

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

**ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«Лісове господарство»**

*Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 205 «Лісове господарство»
галузь знань 20 «Аграрні науки»*

Кваліфікація: *бакалавр з лісового господарства*

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ / О. О. Непочатенко/
(протокол №_ від «__» _____ 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2023 р.

Ректор _____ / О.О. Непочатенко/
(наказ №_____ від «__» _____ 2023 р.)

ПЕРЕДМОВА (ПРЕАМБУЛА)

Освітньо-професійна програма (ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 205 «Лісове господарство» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність; ресурсне забезпечення реалізації програми; перелік програмних компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; програмні результати навчання; придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» розроблена відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р., Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. № 1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р., методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2014 р.), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 р. № 1342

Освітньо-професійна програма спеціальності 205 «Лісове господарство» розроблена робочою (проектною) групою у складі:

№ п/п	ПІБ	Посада	Науковий ступінь, вчене звання
НПП			
1	Адаменко Світлана Анатоліївна (гарант програми)	ст. викладач кафедри лісового господарства	кандидат біологічних наук
2	Козаченко Ірина Володимирівна	доцент кафедри лісового господарства	кандидат сільськогосподарських наук
3	Мамчур Валентина Василівна	ст. викладач кафедри лісового господарства	кандидат сільськогосподарських наук
4	Масловата Світлана Андріївна	доцент кафедри лісового господарства	кандидат сільськогосподарських наук
Залучені стейкхолдери			
№ п/п	ПІБ	До якої групи стейкхолдерів належить (здобувач вищої освіти, випускник, роботодавець тощо)	Науковий ступінь, вчене звання (за наявності)
1	Бас Микола Вікторович	директор ДП «Золотоніське лісове господарство»	
2	Воробйов Олександр Вікторович	здобувач вищої освіти ОР бакалавр за спеціальністю 205- «Лісове господарство»	

Програма погоджена: на засіданні кафедри лісового господарства (протокол № __ від «__» _____ 2022 р.),

Вченою радою факультету лісового і садово-паркового господарства (протокол № __ від «__» _____ 2022 р.).

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

205 «Лісове господарство»

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Уманський національний університет садівництва Факультет лісового і садово-паркового господарства Кафедра лісового господарства
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр, бакалавр з лісового господарства
Офіційна назва освітньої програми	Лісове господарство
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитовано 09.07.2019 р. за рівнем бакалавр. Протокол № 137 (наказ МОН України від 09.07.2019 р. № 944). Термін дії сертифіката -до 01.07.2024 р.
Цикл / рівень	FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта Диплом молодшого спеціаліста Диплом молодшого бакалавра
Мови викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до планового оновлення (позапланового)
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://ects.udau.edu.ua/
2 - Мета та цілі освітньої програми	
Надання елементарних фактологічних знань та розумінь студентам. Уміння динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі лісового господарства.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність 205 Лісове господарство

Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», спеціальності 205 «Лісове господарство» . Ключові слова: ліс, садивний матеріал, лісовідновлення, лісорозведення, лісові культури, лісівництво, типологія, лісівничо-таксаційні показники, лісовпорядкування, пірологія, шкідливі комахи, збудники хвороб.
Особливості програми	Освоєння програми вимагає обов'язковою умовою проходження навчальної та виробничої практики на лісогосподарських підприємствах.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	23272 «Майстер лісу»; 1221.2 Головний інженер з лісовпорядкування 20804 Головний лісничий 2213.2 Інженер з лісових культур 2213.2 Інженер з лісозаготівель 22308 Інженер з лісокористування 22309 Інженер з лісосировинних ресурсів 24293 Мисливствознавець 1221.1 Начальник нижнього складу
Подальше навчання	Можливість навчання за програмою другого рівня вищої освіти в галузях, що узгоджується з отриманим дипломом бакалавра, або суміжною: магістерські (освітньо-професійні) програми вищої освіти.

5 - Викладання та оцінювання

Викладання та навчання

Студентсько-центроване навчання, технологія проблемного і диференційованого навчання, технологія інтенсифікації та індивідуалізації навчання, технологія програмованого навчання, інформаційна технологія, технологія розвивального навчання, кредитно-трансферна система організації навчання, електронне навчання в системі moodle, самонавчання, навчання на основі досліджень.

Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійної лекції, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, консультації з викладачами.

Оцінювання	Поточне опитування, модульний тестовий контроль, практичні роботи, розрахунково-графічні роботи, курсові роботи, контрольні роботи, презентація дослідних робіт, звіти з практики, гербарій. Підсумковий контроль екзамен/залік Використовується рейтингова форма контролю. Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни складається з рейтингу з навчальної роботи – 70 балів та рейтингу з атестації – 30 балів.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою; 4. Здатність спілкуватися українською мовою як усно, так і письмово; 5. Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності; 6. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії; 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

	<p>8. Прагнення до збереження навколишнього середовища;</p> <p>9. Навички здійснення безпечної діяльності;</p> <p>10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
<p>Фахові компетентності (ФК)</p>	<p>1. Здатність застосовувати знання, уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства;</p> <p>2. Здатність проводити лісівничі вимірювання та дослідження;</p> <p>3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання;</p> <p>4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативно-довідкових матеріалів;</p> <p>5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел, передового виробничого досвіду;</p> <p>6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання лісокультурних площах;</p> <p>7. Здатність вирішувати поставлені завдання з інвентаризації лісів, оцінювати лісові ресурси та продукцію;</p> <p>8. Здатність вирішувати поставлені завдання та сприяти веденню мисливського господарства в лісовому фонді;</p> <p>9. Здатність розробляти окремі види проектної документації, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи;</p> <p>10. Здатність організовувати роботу малих колективів виконавців;</p> <p>11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого на екологічних засадах використання лісових ресурсів;</p>

7 - Програмні результати навчання

1. Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму;
2. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію;
3. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства;
4. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності;
5. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей;
6. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності;
7. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог;
8. Застосовувати лісівничі загальновідомі методи збору дослідного матеріалу та його статистичного опрацювання;
9. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази;
10. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев, деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки;
11. Інтегрувати та удосконалювати виробничі процеси ведення лісового господарства відповідно до чинних вимог;
12. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі;
13. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших;
14. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва;
15. Організувати результативні та безпечні умови праці;
16. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля;

17. Оцінювати і аргументувати значимість отриманих результатів досліджень деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля.

8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Всі науково-педагогічні працівники задіяні у викладанні професійно-орієнтованих дисциплін зі спеціальності 205 «Лісове господарство» є штатними співробітниками УНУС, мають наукові ступені та вчені звання та підтверджений високий рівень наукової і професійної активності та відповідає кадровим ліцензійним вимогам.
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - спеціалізовані лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики; - актові зали.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт Уманського НУС http://www.udau.edu.ua;</p> <p>Репозитарій Уманського НУС http://www.lib.udau.edu.ua;</p> <p>Корпоративна пошта;</p> <p>Віртуальне навчальне середовище Moodle;</p> <p>Навчальні та робочі програми дисциплін;</p> <p>Методичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін;</p> <p>Програми практик;</p> <p>Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт;</p> <p>Екзаменаційні білети;</p> <p>Критерії оцінювання рівня підготовки;</p> <p>Пакети ректорських контрольних робіт;</p> <p>Точки бездротового доступу до мережі Інтернет;</p> <p>Необмежений доступ до мережі Інтернет;</p> <p>- Наукова бібліотека, читальні зали.</p>

9 - Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	<p>На основі двохсторонніх договорів між Уманським НУС та іншими університетами України, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Національний лісотехнічний університет України
---	---

	- Поліський національний університет
Міжнародна кредитна мобільність	<p>На основі двохсторонніх договорів між Уманським НУС та закладами вищої освіти інших країн:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Природничий університет у м. Вроцлав - Аграрний університет імені Хугона Коллонтая в Кракові - Університет сільського та лісового господарства ім. Менделя - Варшавський університет природничих наук
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

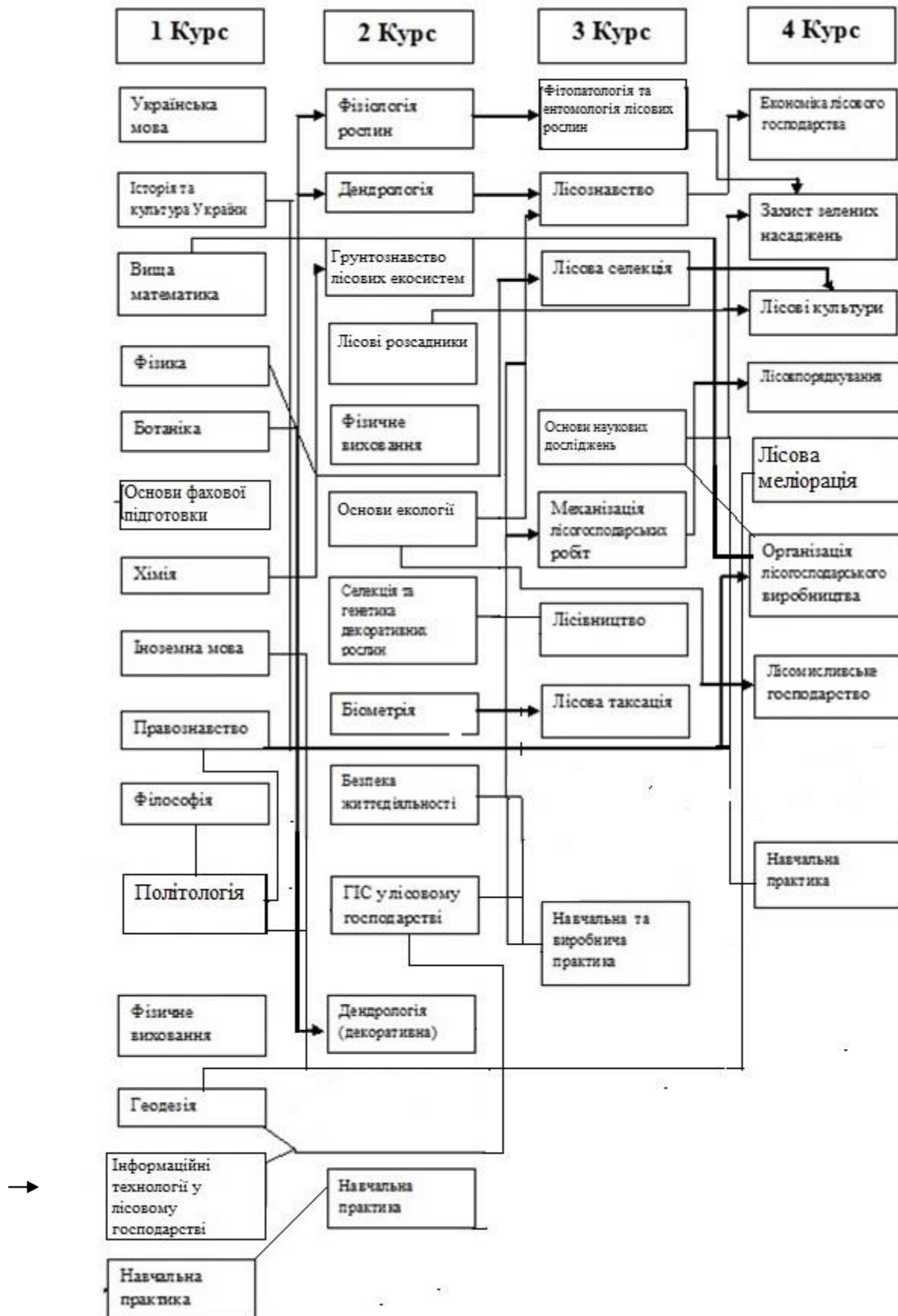
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практика, кваліфікаційні роботи)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
1.1. Соціально-гуманітарна підготовка			
ОК 01	Іноземна мова	5	залік
ОК 02	Українська мова	3	залік
ОК 03	Історія та культура України	3	залік
ОК 04	Правознавство	3	залік
ОК 05	Філософія	3	залік
ОК 06	Фізичне виховання	8	залік
ОК 07	Політологія	3	залік
Всього		28	
1.2. Фундаментальна, природничо-наукова та загально-економічна підготовка			
ОК 8	Вища математика	3	екзамен
ОК 9	Хімія	3	екзамен
ОК 10	Фізіологія рослин	3	екзамен
ОК 11	Селекція та генетика декоративних рослин	4	екзамен
ОК 12	Основи екології та охорони природи	4	залік
ОК 13	Біометрія	5	екзамен
Всього		22	
1.3. Професійна та практична підготовка			
ОК 14	Ботаніка	11	екзамен, гербарій
ОК 15	Безпека життєдіяльності	3	залік
ОК 16	Дендрологія	4	залік
ОК 17	Геодезія	4	залік
ОК 18	Грунтознавство лісових екосистем	3	екзамен
ОК 19	Інформаційні технології в лісовому господарстві	4,5	залік
ОК 20	Дендрологія (декоративна)	5,5	екзамен
ОК 21	Фітопатологія та ентомологія лісових рослин	4	екзамен, гербарій
ОК 22	Лісові розсадники	4	екзамен
ОК 23	Лісознавство	4	екзамен, курсова робота
ОК 24	Економіка лісового господарства	3	екзамен

ОК 25	Лісова селекція	3	екзамен
ОК 26	Захист лісових насаджень	3	залік
ОК 27	Механізація лісогосподарських робіт	3	залік
ОК 28	Лісівництво	4,5	екзамен, курсова робота
ОК 29	Геоінформаційні системи у лісовому господарстві	3	залік
ОК 30	Лісова меліорація	4	екзамен
ОК 31	Основи фахової підготовки	6	екзамен
ОК 32	Лісова таксація	4	екзамен
ОК 33	Лісові культури	5	екзамен, курсова робота
ОК 34	Лісовпорядкування	6,5	екзамен
ОК 35	Організація лісогосподарського виробництва	3	залік
ОК 36	Основи лісоексплуатації	4	екзамен
ОК 37	Основи наукових досліджень	4	екзамен
Всього		97	
Науково-дослідна робота та практика			
П.01	Навчальна практика	12	залік
П.02	Виробнича практика	7,5	залік
	Виконання кваліфікаційної роботи	6	
	Підсумкова атестація	1,5	екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		153	
Вибіркові компоненти ОП*			
ВК.01	Дисципліна 1*	3	залік
ВК.02	Дисципліна 2*	3	залік
ВК.03	Дисципліна 3*	4	залік
ВК.04	Дисципліна 4*	3	залік
ВК.05	Дисципліна 5*	3	залік
ВК.06	Дисципліна 6*	4	залік
ВК.07	Дисципліна 7*	4	екзамен
ВК.08	Дисципліна 8*	3	екзамен
ВК.09	Дисципліна 9*	4	екзамен
ВК.10	Дисципліна 10*	3	залік
ВК.11	Дисципліна 11*	3	екзамен

ВК.12	Дисципліна 12*	5	екзамен
ВК.13	Дисципліна 13*	3	залік
ВК.14	Дисципліна 14*	5	екзамен
ВК.15	Дисципліна 15*	3	залік
ВК.16	Дисципліна 16*	3	екзамен
Загальний обсяг вибіркового компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240,0	

*Здобувачі вищої освіти мають право вибирати дисципліни з каталогу елективних (вибіркових) дисциплін (<https://www.udau.edu.ua/ua/for-students/katalog-elektivnix-vibirkovix-disciplin/fakultet-lisovogo-i-sadovo-parkovogo-gospodarstva/kafedra-lisovogo-gospodarstva.html>), згідно Положення про вибіркові дисципліни (<https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-vibirkovi-disciplini-v-Umanskomu-NUS.pdf>)

2.2. Структурно-логічна схема ОП

2.4. Матриця забезпеченості програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 04	ОК 05	ОК 06	ОК 07	ОК 08	ОК 09	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	
ПРН 1		+	+	+	+		+																															
ПРН 2	+	+	+		+														+																			
ПРН 3	+	+																																				
ПРН 4	+	+	+		+	+		+	+	+				+	+		+	+	+																			
ПРН 5													+			+				+	+	+	+			+	+											
ПРН 6																	+					+					+		+							+		
ПРН 7				+																					+									+	+			
ПРН 8																									+			+	+					+	+			
ПРН 9											+		+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+				+	+	+		+	+	
ПРН 10													+	+		+		+	+	+								+		+			+	+		+	+	
ПРН 11												+									+		+	+						+	+	+		+		+		
ПРН 12																+					+				+	+	+	+						+	+			
ПРН 13	+				+		+																													+		
ПРН 14										+	+				+		+																			+		
ПРН 15										+											+				+	+		+	+				+	+	+	+	+	
ПРН 16															+																				+			
ПРН 17										+	+	+				+				+	+		+		+	+		+	+			+	+	+	+	+		+

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 205 «Лісове господарство» здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з дисциплін фахової підготовки та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з лісового господарства.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація здобувачів вищої освіти здійснюється Екзаменаційною комісією після завершення навчання на освітньому ступені «бакалавр» з метою комплексної перевірки й оцінки теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників. Екзаменаційна комісія створюється щороку у складі голови та членів комісії. Екзаменаційна комісія працює у строки, визначені графіком навчального процесу на поточний навчальний рік, що розробляється на основі навчальних планів, затверджується ректором університету.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку результатів атестації, присудження освітнього ступеня, а також про видачу здобувачам вищої освіти дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення вищого навчального закладу приймається на закритому засіданні екзаменаційної комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь в її засіданні.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Закон України «Про вищу освіту». *Електронний ресурс*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
2. Постанова КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». *Електронний ресурс*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>
3. Методичні рекомендації щодо зіставлення кваліфікацій з Національною рамкою кваліфікацій України. *Електронний ресурс*. URL: http://ipq.org.ua/upload/files/files/03_Novyny/2015.03.18_Twinning_final_conference/Final%20Guidelines%20referencing%20Ukraine_UKR.pdf
4. Положення про порядок розробки, затвердження та періодичного перегляду освітньої програми в Уманському НУС. *Електронний ресурс*. URL: <https://www.udau.edu.ua/ua/about/normativna-baza.html>
5. Офіційний сайт національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. *Електронний ресурс*. URL: <https://naqa.gov.ua/>
6. Стандарт вищої освіти. *Електронний ресурс*. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/205-lisove-gospodarstvo-bakalavr.pdf>
7. Постанова Кабінету міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187» від 10 травня 2018 р. № 347). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347-2018-%D0%BF#Text>
8. Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

Зворотній зв'язок

forestry@udau.edu.ua
svitlanka0613@ukr.net